

TIRTIL

DIYARBAKIR ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ AYLIK DERGİSİ

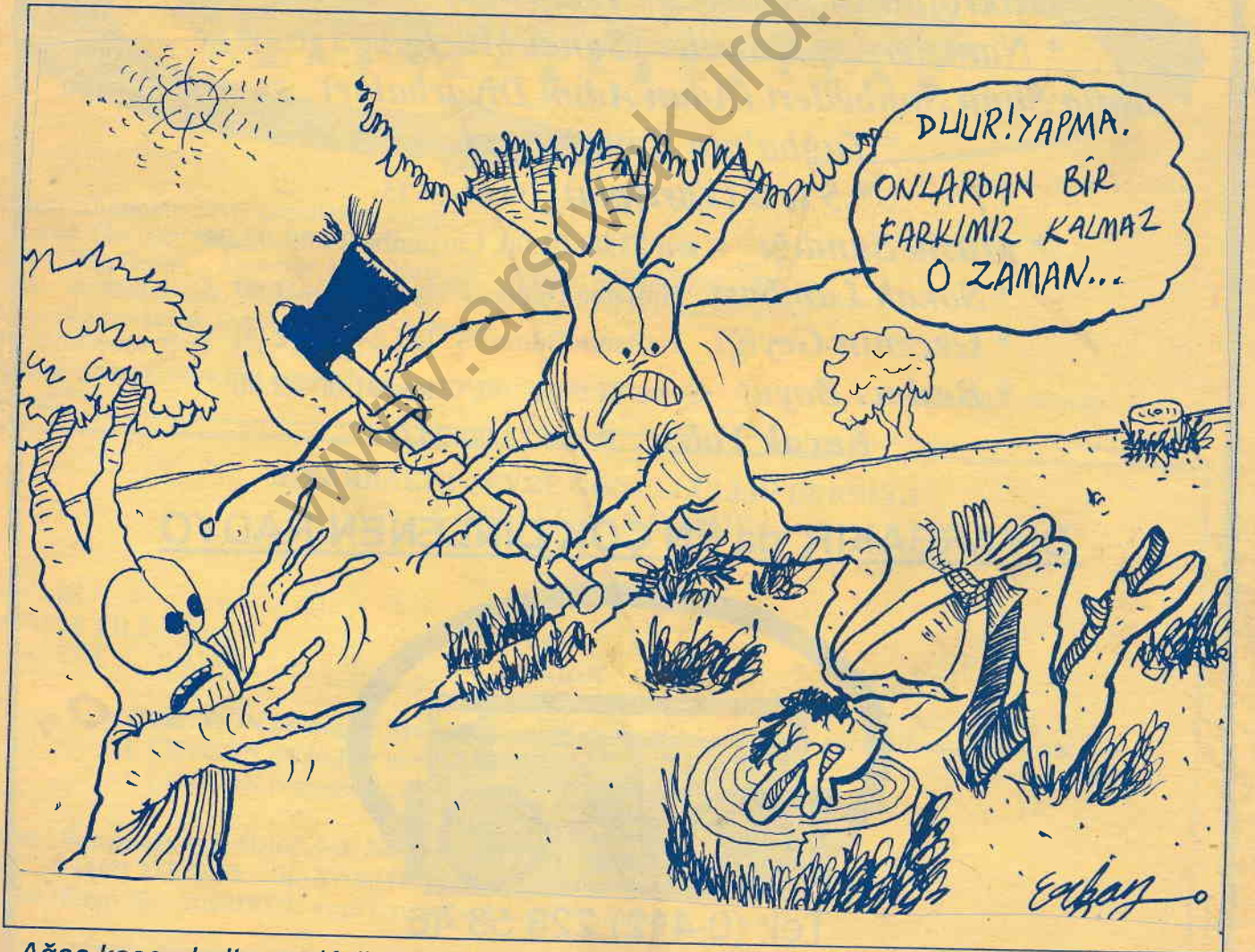
YIL : 1 SAYI : 2 ARALIK 1994

ADI : **YEŞİL**
SOYADI : **ÇEVRE**

DOĞUM TARİHİ : **İLK YIL**
ÖLÜM TARİHİ : **20 YÜZYIL**

ÖLÜM NEDENİ : **BİLİNCSİZ İNSAN**

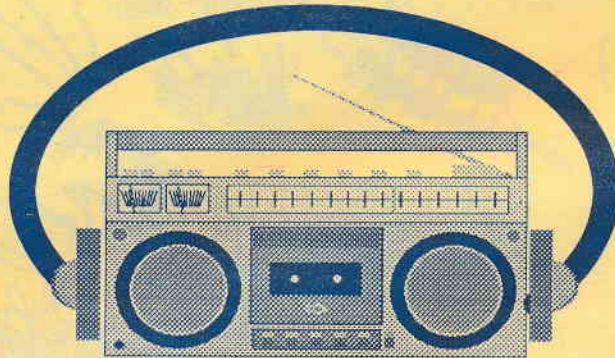
Ağaç kesen baltanın, Kelle kesen cellat satırından ne farkı kalır ? (Yusuf Ziya ORTAÇ)

ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ'NE ULAŞMANIN EN KOLAY YOLU

SHOW RADYO FM 103.0

- * *Yeşil Mikrofon* _ C.tesi 09.00-10.00
- * *Hanımlarla Başbaşa* _ 11.00-12.00
- * *Mikrofon Bizde (Çocuk Programı)* _ C.tesi 10.00-11.00
- * *Namelerden Esintiler (Sanat Müziği)* _ 12.00-13.00
- * *Hafta Sonu Sohbetleri (Adım Adım Diyarbakır)* _ Pazar 09.00-11.00
- * *Tuğba'nın Konuşu* _ 13.45-14.15
- * *5 te 5 (Yarışma)* _ 14.15-15.15
- * *Müzik Sandığı* _ C.tesi 23.00-01.00, Çarşamba 24.00-02.00
- * *Sokak Lambası* _ Haftanın Bütün "P" leri 24.00-02.00
- * *Gecenin Geyiği* _ Haftanın Bütün "S" leri 24.00-02.00
- * *Beşinci Boyut* _ Cuma 24.00-03.00, C.tesi 01.00-03.00
- * *Kaçak Yolcu* _ Pazar 23.00-24.00

DİYARBAKIR' da EN ÇOK DİNLENEN RADYO

Tel: (0-412) 228 58 46

Siz hiç ağaç diktiniz mi ?

İÇİNDEKİLER

Yeşillenirken (4)

Zehirli Hava Soluyoruz (5)

Dumansız Kazan (6)

Yok Eden Varlık İNSAN! (9)

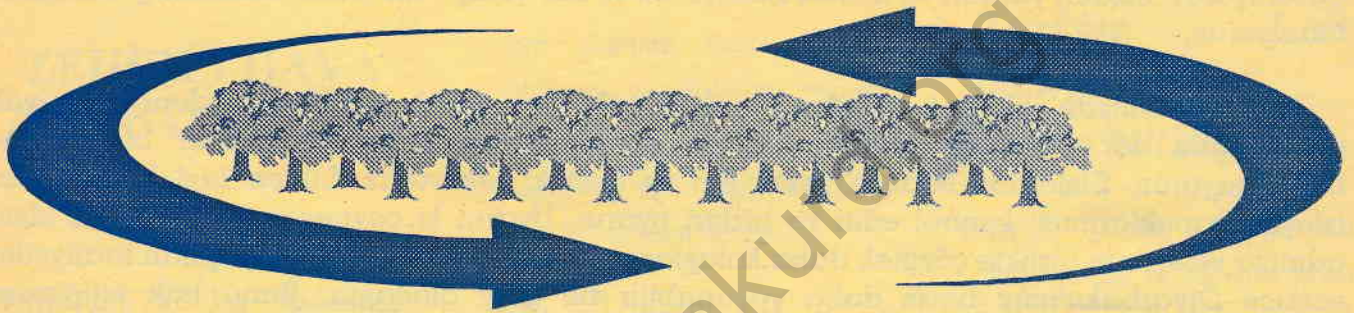
ORMAN'ın Ölümü (11)

Çevre ve Çocuk (12)

Nasıl Ağaç dikilir? (14)

ÇEVGÖN HABERLER (16)

Gözümüzden Kaçmayanlar (21)

Sahibi: Diyarbakır Çevre Gönüllüleri Derneği

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ufuk Er

Editör: Hêja Ceylan... Karikatür: Erkan Kırıkgöz... Tasarım ve Düzenleme: Ufuk Er

Baskı: Söz Matbaacılık ... Yazışma adresi: ÇEVGÖN PK 202 - 21100 / Diyarbakır

Adres: Rızvanağa sok, Özhal Apt, No: 2 Diyarbakır

Tel: 0 (412) 228 35 55 Fax : 0 (412) 228 95 74

Dergide çıkan yazıların tüm sorumluluğu yazarlarına aittir. İsimsiz yazıların sorumluluğu yazı işleri müdürünüdür.

DIYARBAKIR ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ GÖNÜLLÜ ÜYE FORMU

ADI : ADRESİ :
SOYADI : TEL :
DOĞUM YILI : FAX :
MESLEĞİ : TARİH : İMZA :

- ÇEVGÖN derneğine üye olmak ve sadece toplu etkinliklerde görev almak istiyorum.
 ÇEVGÖN derneğine gönüllü hizmet etmek istiyorum.
 ÇEVGÖN derneğine lik bağışta bulunmak istiyorum.

Adres : Rızvanağa sok, Özhal Apt, No:2, 21100 / Diyarbakır.

TEL : 0 (412) 228 35 55 FAX : 0 (412) 228 95 74

Banka Hesap No : 1050193-2, Yapı Kredi Bankası - Ofis Şubesi

Bizimle ağaç diker misiniz? _____

YEŞİLLENİRKEN

Merhaba Diyarbakır ...

İkinci sayımızla yine sizinle birlikteyiz . Bu bana ve arkadaşlarıma müthiş bir mutluluk veriyor. İlk sayımızda; daha çok acemi olmanın verdiği eksiklikler için ise sizden özür diliyorum. Bir çoğunuz hala bizi tanımıyor olabilir, bir çoğunuz da bizi televizyonda, radyoda yada bir gazete küpüründe görmüş olabilirsiniz.

Biz çok, çok, çok, yeniyiz! Ama bu bizi korkutmuyor, aksine daha fazla çalışıp bir birimize kenetlenmemiz için bize güç veriyor. Biz kim miyiz? Biz gönüllüleriz. Yani bu kısacık insan hayatında yoğun iş yaşamı içinde sınırlı saatlerimizin bir kısmını ayırıp aynı amacı paylaşmak için bir araya gelmiş bizler, kim bilir yarı binleri bulacak bir grup çevreciyiz.

Belki sizler için çok klasik oldu. Nasıl mı? diyeceksiniz. İşte bir grup insan daha , günün medya deyimine kapılıp biz çevreciyiz diyor diye düşünebilirsiniz. Ama bizler size güveniyoruz, sizden yardım ve destek bekliyoruz ve her yeniye bir şans verilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Ülkemizde giderek ağırlaşan ekonomik ve sosyal koşullar nedeniyle büyük çoğunluğun zor durumda olduğu böyle bir dönemde sizlerden maddi bir talepte bulunmuyoruz. Sizlerden sadece yakın ilgi ve destek bekliyoruz. Lütfen bizi biraz olsun izleyin, yaptıklarımızı kontrol edin ve bizleri uyandırın. Uyandırın ki çevremizin sorunlarını sizin adınıza ve sizinle birlikte çözmek daha kolaylaşsın. İnanıyoruz ki; birlikte yapılan faaliyetler sonucu Diyarbakır'ımız biraz daha yaşanabilir bir kent olacaktır. Bunu hak ettiğimize inanıyoruz. Temiz hava, temiz su, temiz yollar, düzenli trafik; bunların hiç biri Diyarbakır için rüya olmamalı. Yeter ki isteme şeklini bilelim. Haydi Diyarbakır'lılar bize katılın ve birlikte neleri başarabileceğimizi unutmayın. Hepinize yeni Çevreci Dostluklar.

Héja CEYLAN

"BU BENİM İŞİM DEĞİL"

Öykümüz **HERKES, BİRİSİ, HİÇKİMSE** ve **HERHANGİ BİRİ** arasında geçer.

Yapılması gereken önemli bir iş vardı, ve **HERKES, BİRİSİ**'nin o işi yapacağından emindi. **HERHANGİ BİRİ** o işi yapabiliirdi ama **HİÇKİMSE** yapmadı. **BİRİSİ** buna çok kızdı, çünkü bu **HERKES**'in işi idi. **HERKES, HERHANGİ BİRİ**' nin o işi yapabileceğini düşündü, fakat **HİÇKİMSE, HERKES**' in yapmadığını fark etmedi. **HERHANGİ BİRİ**'nin yapabileceği işi **HİÇKİMSE** yapmayınca, **HERKES, BİRİSİNİ**' ni suçladı ve öykümüz böylece sona erdi.

ZEHİRLİ HAVA SOLUYORUZ

!!!

Diyarbakır'da kış aylarında oluşan hava kirliliğinin en büyük nedeni konutlarda ısınma amacıyla kullanılan kömürün niteliğidir. Bu yolla çevreye yayılan zararlı maddelerin miktarı; yakıt miktarına, yakıt ve yakma sistemi özelliklerine bağlıdır. Diyarbakır'ın kent merkezinde hızlı nüfus artışı, düzensiz kentleşme, olumsuz iklim koşulları ve özellikle kalitesiz yakıt tüketimine bağlı olarak son yıllarda çok büyük bir hava kirliliği görülmektedir. Özellikle sabah ve akşam saatlerinde gözleri ve genzi yakmaya başlayan hava kirliliğinde kükürtdioksitin

nem oranına bağlı olarak, solunum ve dolaşım sistemi hastalıklarını ve buna bağlı olarak ta ÖLÜMLERİ arttırdığı bilinen bir gerçek.

Hava kirliliğinden dolayı her yıl kaç kişi ölüyor acaba ?

Bu kirlilikten sadece insanlar mı etkileniyor ?

Peki ya bitkiler? hayvanlar?

Su ve toprak, asit yağmurlarından etkilenmiyor mu?

Bölgemizde kullanılan kömürlerden özellikle Şırnak ve Silopi kömürlerinin kül yüzdeleri çok yüksek (% 45) ve kükürt miktarı fazladır. Ayrıca kömürlerin soba ve kazanlarda hatalı yakılmaları sonucunda yakma başlangıcında bacalardan atmosfere karışan parçacık miktarında çok büyük artışlar olmaktadır.

İlimizde oluşan hava kirliliğini kontrol altına almak için özellikle şehire kömür girişi kontrol altına alınarak, yüksek kalorili (ısı değerli), kükürt miktarı ve kül yüzdesi düşük kömürlerin girişi sağlanmalıdır.

◆ **Diyarbakır'ın havada ki PM (katı parçacık) miktarı sıralamasında Türkiye 1.cisi olduğunu biliyormusunuz ?**

Ayrıca yakma sistemlerinin geliştirilmesi ve kömürü yakan kişilerin bilinçlendirilmeleri, eğitilmeleri gerekmektedir. Baca çıkışı öncesinde baca gazlarının arıtılmaları da (baca gazı filtre sistemleri) gereklidir.

◆ **Diyarbakır hava kirliliğinde 1992 -1993 kış sezonunda SO₂ (kükürt dioksit) miktarında Türkiye 9. su.**

Doç. Dr. Candan Hamameci'nin katkılarıyla
İsmail Hakkı Demirok

Bizimle ağaç diker misiniz?

Birinci ve İkinci sayımızda sizlere aktarılan Hava Kirliliği konusunda ki çalışmaları ve yazıları için Derneğimizin Hava Kirliliği Komitesine teşekkür ediyoruz. İnaniyoruz ki komitemizin çalışmaları sonucu Diyarbakır'da hava kirliliği konusuna

ilgiliiler daha ciddi olarak eğileceklerdir. Bu komiteden aldığımız son araştırma ise Diyarbakır için çözüm olabilecek bir ürün: DUMANSIZ KAZAN...

DUMANSIZ KAZAN

Kış aylarında yaşadığımız hava kirliliğini ortadan kaldırmak için Makina Mühendisi Ali Nizamî Özcan bey yeni bir kalorifer kazanı geliştirmiştir. Katı, sıvı ve doğalgaz yakıtları ile çalışabilen bu kazan yüksek yanma verimi sağladığı için kullanılan yakıt miktarında %25' in üzerinde yakıt tasarrufu sağlamaktadır. Üretilen

kazan için TSE'den patent alınmıştır. Kazan bacadan çıkan duman miktarını %93.5 oranında azalttığı için dumansız kazan adıyla da nitelendirilmektedir. Kazan sağladığı yakıt tasarrufu ve yüksek verim sayesinde bir yılda kendi maliyetini çıkarmaktadır. Dumansız kazan Şehitlik semtindeki Helin apartmanına

1993 yılında monte edilmiş ve halen kullanılmaktadır.

Hava kirliliğinin her yıl doruk noktaya ulaştığı Diyarbakır'da bu kazanın binalarda kullanılması ile Hava Kirliliğinin önemli miktarlarda azalacağı belirlenmiştir.

Hava Kirliliği Komitesinden
İsmail H. DEMİROK

ARTIK ISINMADA KONFOR VE EKONOMİ VAR.

Çünkü bu kazanda işletme kolaylığı ve düzenli ısınma var.
Çünkü kömür tasarrufuyla bir yılda parasını çıkarıyor.

VE ARTIK YAKIT SEÇME ÖZGÜRLÜĞÜ VAR.

Çünkü yeni kazanın her yakıt için özel yanma bölümü var.

KÖMÜR VE SIVI YAKIT / DOĞALGAZ YA KABİLEN
ÇİFT YAKITLI, YÜKSEK VERİMLİ
Dumansız Kazan
ÇEVRECİ KALORİFER KAZANI

Araştırmacı mühendisin büyük başarısı

ANKARA (AA) - Araştırmacı Mühendis Ali Nizamî Özcan, 15 yıllık çalışmasının sonucunda, her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaracak olan, duman çıkarmayan kalorifer kazanı geliştirdi. Kazanın kömür, sıvı yakıt ve doğalgaz yakıtı ile çalışabilen bir yapıya sahip olduğunu söyledi. Kazanın, %93.5 oranında duman çıkarmadığını belirtti. Kazanın, bir yılda kendi maliyetini çıkaracağını söyledi.

Dumansız "Çevreci kalorifer kazanı" üretildi

ANKARA (AA) - Araştırmacı Mühendis Ali Nizamî Özcan, 15 yıllık çalışmasının sonucunda, her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaracak olan, duman çıkarmayan kalorifer kazanı geliştirdi. Kazanın kömür, sıvı yakıt ve doğalgaz yakıtı ile çalışabilen bir yapıya sahip olduğunu söyledi. Kazanın, %93.5 oranında duman çıkarmadığını belirtti. Kazanın, bir yılda kendi maliyetini çıkaracağını söyledi.

Duman çıkarmayan kalorifer kazanı

ANKARA (AA) - Araştırmacı Mühendis Ali Nizamî Özcan, 15 yıllık çalışmasının sonucunda, her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaracak olan, duman çıkarmayan kalorifer kazanı geliştirdi. Kazanın kömür, sıvı yakıt ve doğalgaz yakıtı ile çalışabilen bir yapıya sahip olduğunu söyledi. Kazanın, %93.5 oranında duman çıkarmadığını belirtti. Kazanın, bir yılda kendi maliyetini çıkaracağını söyledi.

Dumansız kalorifer kazanı

ANKARA (AA) - Araştırmacı Mühendis Ali Nizamî Özcan, 15 yıllık çalışmasının sonucunda, her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaracak olan, duman çıkarmayan kalorifer kazanı geliştirdi. Kazanın kömür, sıvı yakıt ve doğalgaz yakıtı ile çalışabilen bir yapıya sahip olduğunu söyledi. Kazanın, %93.5 oranında duman çıkarmadığını belirtti. Kazanın, bir yılda kendi maliyetini çıkaracağını söyledi.

Siz kalorifer kazanı p... Kömür, sıvı yakıt ve doğalgaz yakabilen kazan

ANKARA (AA) - Araştırmacı Mühendis Ali Nizamî Özcan, 15 yıllık çalışmasının sonucunda, her yıl milyonlarca insanın hayatını kurtaracak olan, duman çıkarmayan kalorifer kazanı geliştirdi. Kazanın kömür, sıvı yakıt ve doğalgaz yakıtı ile çalışabilen bir yapıya sahip olduğunu söyledi. Kazanın, %93.5 oranında duman çıkarmadığını belirtti. Kazanın, bir yılda kendi maliyetini çıkaracağını söyledi.

Diyarbakır hava kirliliğinde 1992-1993 kış sezonunda SO₂ (kükürtdioksit) miktarında Türkiye 9.su.

İL MERKEZLERİNE GÖRE HAVADAKİ KÜKÜRTDİOKSİT KONSANTRASYONLARI HARİTASI

Kaynak: Özel Çevre Koruma Dergisi

Bizimle ağaç diker misiniz?

KÜLTÜR VE SANAT

ARALIK AYI DİYARBAKIR DEVLET TİYATROSU OYUN PROGRAMI

TARİH		BÜYÜK SAHNE	GALERİ SAHNESİ
1 ARALIK PERŞEMBE	SUARE	KORKU	
2 ARALIK CUMA	SUARE	KORKU	
3 ARALIK CUMARTESİ	MATİNE	KORKU	
3 ARALIK CUMARTESİ	SUARE	KORKU	
4 ARALIK PAZAR	MATİNE	ARA SEÇİM	
8 ARALIK PERŞEMBE	SUARE	BİR KADIN BİR ERKEK	
9 ARALIK CUMA	SUARE	BİR KADIN BİR ERKEK	
10 ARALIK CUMARTESİ	MATİNE	BİR KADIN BİR ERKEK	
10 ARALIK CUMARTESİ	SUARE	BİR KADIN BİR ERKEK	
11 ARALIK PAZAR	MATİNE	KORKU	
15 ARALIK PERŞEMBE	SUARE	KORKU	
16 ARALIK CUMA	SUARE	KORKU	
17 ARALIK CUMARTESİ	MATİNE	KORKU	
17 ARALIK CUMARTESİ	SUARE	KORKU	
18 ARALIK PAZAR	MATİNE	KORKU	
22 ARALIK PERŞEMBE	SUARE		KÜÇÜK PRENS
23 ARALIK CUMA	SUARE		KÜÇÜK PRENS
24 ARALIK CUMARTESİ	MATİNE		KÜÇÜK PRENS
24 ARALIK CUMARTESİ	SUARE		KÜÇÜK PRENS
25 ARALIK PAZAR	MATİNE		KÜÇÜK PRENS
29 ARALIK PERŞEMBE	SUARE		KÜÇÜK PRENS
30 ARALIK CUMA	SUARE		KÜÇÜK PRENS

OYUN BAŞLAMA SAATLERİ : MATİNE: 14:00 SUARE: 20:00
 GİŞE TELEFONU: 221 19 14 / 222 22 64

ARALIK AYI DİYARBAKIR SUR BELEDİYESİ ŞEHİR TİYATROSU OYUN PROGRAMI

TARİH	OYUNUN ADI	SAAT
1 ARALIK PERŞEMBE	BEKÇİ MURTAZA	20.00
2 ARALIK CUMA	BEKÇİ MURTAZA	20.00
3 ARALIK CUMARTESİ	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
3 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	14.00
3 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	20.00
4 ARALIK PAZAR	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
4 ARALIK PAZAR	BEKÇİ MURTAZA	14.00
7 ARALIK ÇARŞAMBA	BEKÇİ MURTAZA	14.00
8 ARALIK PERŞEMBE	BEKÇİ MURTAZA	14.00
9 ARALIK CUMA	BEKÇİ MURTAZA	20.00
10 ARALIK CUMARTESİ	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
10 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	14.00
10 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	20.00
11 ARALIK PAZAR	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
11 ARALIK PAZAR	BEKÇİ MURTAZA	14.00
14 ARALIK ÇARŞAMBA	BEKÇİ MURTAZA	14.00
15 ARALIK PERŞEMBE	BEKÇİ MURTAZA	14.00
16 ARALIK CUMA	BEKÇİ MURTAZA	20.00
17 ARALIK CUMARTESİ	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
17 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	14.00
17 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	20.00
18 ARALIK PAZAR	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
18 ARALIK PAZAR	BEKÇİ MURTAZA	14.00
21 ARALIK ÇARŞAMBA	BEKÇİ MURTAZA	14.00
22 ARALIK PERŞEMBE	BEKÇİ MURTAZA	14.00
23 ARALIK CUMA	BEKÇİ MURTAZA	20.00
24 ARALIK CUMARTESİ	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
24 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	14.00
24 ARALIK CUMARTESİ	BEKÇİ MURTAZA	20.00
25 ARALIK PAZAR	BOŞ KAPLUMBAĞA (Çocuk Oyunu)	10.00
25 ARALIK PAZAR	BEKÇİ MURTAZA	14.00

YOK EDEN VARLIK; İNSAN!

KENDİ SONUNU HAZIRLAYAN

YARATIK

İlk çağlardan günümüze insanoğlu; doğanın kendisine sunduğu hayat kaynaklarını (hava, su, toprak) bilinçsizce ve bencilce kullandığı için bugün artık yaşlı dünyamız S.O.S vermeye, giderek yaşanmaz hale gelmeye başlamıştır.

İ.Ö 3000 ile 700 yılları arasında uygarlığın başladığı ve yayıldığı yer olan Mezopotamya'da; Sümer, Asur ve Babil gibi devletler kurulmuş ve dönem dönem tüm bölgeye egemen olmuşlardır. Üstün uygarlık düzeyine ulaşan Ur, Kish, Lagash, Babylon ve Borsippon gibi yerleşim yerlerini kurmuş ve zamanla yeryüzünden silinmişlerdir.

Bu kentlerin yeryüzünden silinmesinde, sosyal ve siyasi çalkantılar ile istilaların yanısıra; dönemin en üst uygarlık düzeyine ulaşmış insanoğlunun doğa ile dengesiz ilişkilerinin de büyük etkisi olmuştur.

Tarımı keşfeden insanoğlu, verimli Mezopotamya topraklarını alabildiğine sömürmüş bunun sonucu alınan yüksek verim ve ulaşılan refah düzeyi nüfus patlamasına neden olmuştur.

Artan nüfus, yukarı Mezopotamya'ya doğru yayılarak yamaçlardaki ormanları tahrip etmiş ve tıpkı günümüzde olduğu gibi tarım arazileri açarak yeni yerleşim yerleri kurmuşlardır.

Hep daha yüksek verim almak için aşırı sulama yapılmış, dönemin en gelişmiş sulama teknolojisine ulaşılmıştır.

Böylelikle; bu tahribat, sel ve taşkınlara, taban sularının yükselmesine ve o verimli toprakların çoraklaşmasına neden olmuştur.

Sonuçta insanlık tarihinin, ilklerini yaratan bu uygarlıklar çökmüş ve yokolmuştur.

Yalnız çok önemli bir noktayı gözden kaçırmamak gerekiyor.

İlk çağ insanının çoraklaştırdığı, verimsizleştirdiği toprakları terk edip, başka verimli topraklar bularak yaşamlarını orada sürdürme olanakları vardı.

Oysa 21. yüzyıla girmeye hazırlanan günümüz insanının böyle bir şansının kalmadığını kabul etmek gerekiyor.

Bu yüzden, tıpkı binlerce yıl önce olduğu gibi ormanları yok etmekten, kısa vadede bol ürün alma bencilliğinden, plansız, altyapısız kentleşme ve sanayileşmeden, doğayı hoyratça ve insafsızca tahrip etmekten ve kirliletmekten hemen vazgeçip, mevcut kaynaklarımızı korumak ve geliştirmek yolunda kararlı adımlar atmalı ve atılmasına gücümüz oranında katkıda bulunmalıyız.

Kısacası; hiç vakit geçirmeden tüm çevre sorunlarının asıl suçlusunun İNSAN olduğunu samimiyetle kabullenip, bu konuda çaba harcamaya başlamaktan başka çıkar yol olmadığını hemen görmemiz gerekiyor.

Haydi hep birlikte "TARİH TEKERRÜRDEN İBARETTİR" safsatasını boşa çıkaralım

"İNSANLAR DERS ALMASINI BİLSEYDİ, TARİH TEKERRÜR ETMEZDİ" karşı tezini doğrulayalım.

**Unutmamalıyız ki;
DOĞA insan olmadan da
yaşayabilir,**

ya İNSAN!!

Kendi ellerimizle kuracağımız daha yeşil bir dünya için elele...

Nevin SÖYÜK,11.1

ORMANIN ÖLÜMÜ

Ormanlar, ülkelerin yapacak ve yakacak olarak odun hammaddesi ihtiyaçlarının karşılanmasında büyük bir işleve sahiptirler. Bugün tüm dünyada çok yaygın olarak kullanılan kağıdın ham maddesinin odun olduğunu biliyoruz. Bunun yanında ormanlardan reçine, palamut, sıgla yağı, defne yaprağı ve defne yağı, mantar, çeşitli yabani meyveler, av eti vb. çeşitli ikincil ürünler de elde edilebilmektedir.

Ormanların bu doğrudan yararlarının yanında, su ve toprağı koruma, ülkenin iklimini düzenleme, toplum sağlığını ve doğayı koruma gibi çok yönlü yararları vardır.

Yapılan bir araştırma, *100 yıllık bir ağaç kesildiği zaman, bu ağacın satışından elde edilen kazancın, o ağacın 100 yıl içerisinde topluma sağladığı yararların toplamının sadece 1/2000'i olduğunu ortaya koymuştur.*

Ormanlar yüksek kalitede içme ve kullanma suyuna kaynak oluşturmaktadır. Ormanca zengin ülke ve yörelerde kuraklık görülmediği gibi, yine ormanlar şiddetli rüzgar, kar fırtınası ve aşırı sıcaklıklara karşı koruyucu işleve de sahiptir. çığ oluşmasını önler. Bol oksijen üretimi, havadaki toz ve benzeri zararlı maddeleri tutmak ve gürültüyü azaltmak gibi toplum sağlığı üzerinde sayılamayacak kadar yararları vardır ormanların. Bir yaşam dünyası olarak bizzat doğanın koruyucusudur. Manzara ve güzellikleri, seyir yerleri, dinlenme alanları, koşu ve yürüme yolları vb. ile insan ruh ve beden sağlığı için eşsiz bir ortam oluşturur. İşte tüm bu çok yönlü yarar ve işlevlerine bağlı olarak ormanlar diğer doğal kaynaklara oranla, çok daha ayrı bir özelliğe ve evrensel bir öneme sahiptir. Hava kirliliği başta olmak üzere, çevre

sorunlarından ilk zarara uğrayan ormanlar olmakta, su ve toprak kirlenmesi daha sonra gelmektedir. Bugün Avrupa'da ağır endüstrilerin yaydığı zehirli gazlar (kükürtdioksit ve azot oksitler gibi) "asit yağmurları" halinde ormanların üzerine düşmekte ve yoğun *orman ölümlerine* neden olmaktadır. Bu nedenle de ormanlar, ormansızlaşma ve benzeri sorunlardan ayrı olarak, yok olması halinde, çevre sorunlarının başında gelmektedir.

Doğayı koruma, insanın en kutsal görevlerinden biri haline gelmeye başlamıştır. İnsanlar artık, bu dünyanın har vurup harman savrulacak bir miras olmadığını, gelecek kuşaklara özenle koruyarak devretmesi gereken değerli bir emanet olduğunu kabullenmek zorunda kalmışlardır. Mutlaka korunması gerekli değerli emanetlerden biri de ormanlarımızdır. "Ağaçlarla birlikte; diğer bitkiler, hayvanlar ve mikroorganizmalar gibi canlı varlıklarla, toprak, hava, su, ışık ve sıcaklık gibi fiziksel çevre unsurlarının birlikte oluşturdukları karşılıklı ilişkiler dokusunu simgeleyen bir doğa parçasıdır, **ORMAN.**"

Ülkemiz böyle bir hazinenin değerini bilemediği için bugün orman alanlarımız geçmişle kıyaslandığında yok denecek kadar azdır.

Ülkemiz 20.2 milyon hektar orman varlığına sahiptir. Mevcut orman alanımızı ülke nüfusuna bölersek, kişi başına yaklaşık olarak 0.35 hektar orman düştüğü görülmektedir.

Orman zenginliği olarak;

Karadeniz bölgesi ön sırada, Akdeniz ve Ege bölgeleri ikinci sırada, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri en son sırada gelmektedir.

Cumhuriyet'in kuruluşundan bu güne kadar orman yangınlarında ülke genelinde toplam 1.4 milyon hektar orman kaybedilmiştir.

7 bin yıllık tarihi bir geçmişe sahip olan ve çeşitli kavimlerin gelip geçtiği Anadolu'muz ormansızlaşma olaylarından etkilenmiş ve ormanlarını büyük ölçüde kaybetmiştir. Trakya ve İç Anadolu bözkırlarının geçmişten bu yana yaşanan olumsuz insan etkileri sonucu olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır. Bugün Ülkemizde

yaşanan ormansızlaşma olayının belli başlı nedenlerini şöylece sıralamak mümkündür:

Orman yangınları

* Tarla yapma ve yerleşme amacı ile kesim ve yakım

* Hayvan besiciliği alanında kullanım

* Endüstrinin neden olduğu hava kirliliği ve sonucu **orman ölümleri...**

Şenay ÖZGÜLER

Kaynak: Sayın Turhan GÜNAY'ın
Orman ve Ormansızlaşma, Toprak ve EROZYON
Tema Yayınları

Bugün dünyamız belli başlı şu çevre sorunları ile karşı karşıyadır:

ÇEVRE VE ÇOCUK

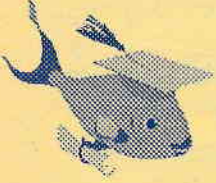
DAVET

DIYARBAKIR ÇEVRE GÖNÜLLÜLERİ DERNEĞİ'NİN

"TIRTIL"

Dergisinde sizler için bir ÇEVRE VE ÇOCUK köşesi açmayı düşündük. Bu köşe de resim, karikatür, şiir, fıkra, araştırma ve makalelerinizi yayınlamaya; sizlerin objektifinden ÇEVRE ve İNSANI büyüklerinize ulaştırmak istiyoruz. Dergimizle yeşil dünyaya merhaba...

Adres: Gevran cad. Rızvanağa sok. Özhal Apt. No:2 (Söz Gazetesi bitişiği)
P.K. :202 Diyarbakır / Tel: 228 35 55

DÜŞ

Bir düşün gördüm dün gece
her şey tersti o yerde
sabah bir kuş sesiyle
başlamıştım güne

Bir ağaç göründü pencereden,
hayret hiç ağaç yoktu ki bu evrende
okula gidecektim, öyle güzel bir hava vardı ki
kendimi evin o boğucu havasında dışarıya
atmıştım.

Sonra öyle bir şey olduki
dışarda ne eksoz gazları, ne baca dumanları,

ne çöpler ne de taş duvarlardan eser yoktu
Birden annemin sesiyle uyandım
Okula gidecektim, öyle boğucu bir hava
vardı ki

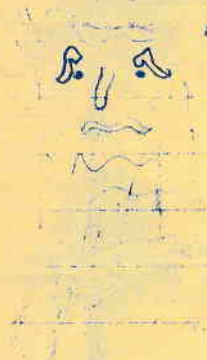
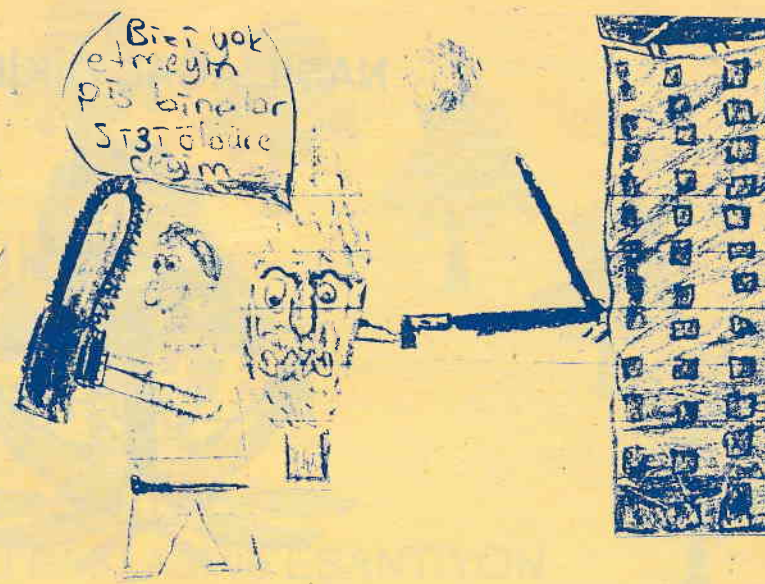
Dışarıya çıkmak değil pencereden bile
bakmayı istemedim

Dışarıda ki eksoz gazları, baca dumanları,
yerlerde ki çöpler ve karşımda dikilmiş taş
duvarlar kendimden, çevremden ve
Dünya'dan utanmamı sağladı.

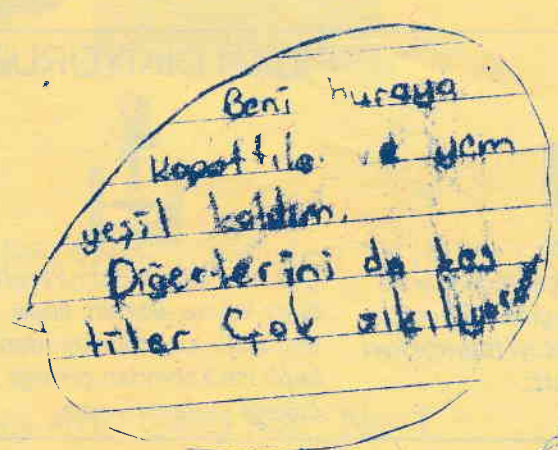
Birden biz ne yaptık diye bağırdım..

Melisa Yusufğlu
Özel Amid Lisesi / Hz. C

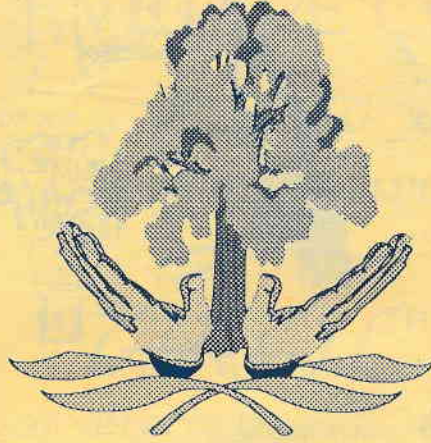
Bu duyarlı şiiri için Melisa'ya çok, ama çok teşekkür ediyoruz. Dileğimiz Melisa kardeşimizin düşünün gerçekleşmesi.

Götham
Güler
112 B

NASIL AĞAÇ DİKİLİR ?

AĞAÇ DİKELİM

DİKİMİ YAPILACAK FİDANLAR;

Yapraklı türler genellikle
ÇIPLAK KÖKLÜ

Tüplerde, Polietilen torbalarda
ve muhtelif şekilde AMBALAJLI

Plastik-PVC, toprak
SAKSILARDA

SUNULUR

FİDAN DİKİYORUZ..

Bel, kürek veya çapa ile 50x50
cm ebadında bir çukur açıyoruz,
kazıdan çıkan üst iyi toprağı ayrı
bir yere koyuyoruz;

Çukurun altına, üst iyi topraktan
biraz koyup, kökleri, fidan
ambalajlı ise ambalajından,
kaplı ise kabından çıkarıp
çukura yerleştiriyoruz;

Fidanı dik tutarak kökleri
bozmadan ve kıvrımadan
fidan etrafını azar azar
ve sıkıştırarak toprakla
dolduruyoruz.

Fidan köklerinin toprakla (hava kalmadan) iyice teması gerekir. Bunun için toprak ayakla güzelce sıkıştırılır, kök boğazı toprakla doldurulmamalı, kümelenmemeli ve yukarıdaki son şekilde görüldüğü gibi düz bir satıh oluşturulmalıdır. Ve mümkün ise bir kaç litre su verilmelidir.

ŞİMDİ ARTIK SİZİN DE DİKİLİ BİR FİDANINIZ VAR !

SIRDAŞ MUHASEBE, SIRDAŞ REKLAM

- * RAY SİGORTA ACENTALIĞI
- * HER TÜRLÜ REKLAM ve EŞANTİYON
- * SERBEST MUHASEBECİLİK ve MALİ DANIŞMANLIK

Hizmetleri ile DİYARBAKIR'da Öncü KURULUŞ

Kışla Sok, Aşıyan Apt, Giriş Kat, No:1
21100 DİYARBAKIR

Tel: (0-412) 223 60 92 - (0-412) 228 57 01

ÇEVGÖN HABERLER

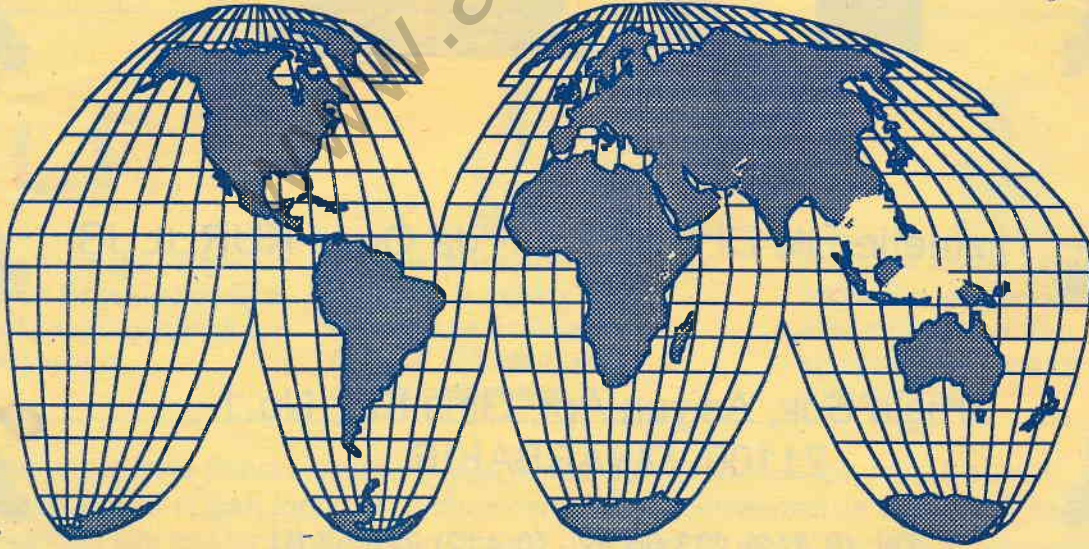
AMACIMIZ

Diyarbakır Çevre Gönüllüleri Derneğinin amacı "Ülkenin doğal bitki ve hayvan varlığı ile tabii zenginliklerinin korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi, kentsel ve kırsal alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması ve korunması ile her türlü Çevre Kirliliğinin önlenmesi için Üyelerinde Çevre bilinci oluşturarak ve geliştirerek bilgilendirilmelerini sağlamaktadır.

FAALİYET BİÇİMİ VE İŞBİRLİĞİ

- ✓ Amacımızın gerçekleşmesi için gerektiğinde gerçek şahıslarla, Kamu Kuruluşları, Özel ve Tüzel kişilerle işbirliğinde bulunmak ve onların katılımını sağlamak.
- ✓ Çevreye olumsuz etkileri olan her türlü faaliyeti izlemek, gerektiğinde, yetkili Kamu Kurum ve Kuruluşlarının denetiminin sağlanması için girişimde bulunmak.
- ✓ Aynı amaç ve çalışma konuları doğrultusunda faaliyet gösteren diğer dernekler ile işbirliği yapmak. İşbirliğini özendirmek, gerektiğinde federasyon ve konfederasyon şeklinde teşkilatlanmak.
- ✓ İlgili mevzuata uygun olarak önceden izin almak şartıyla aynı amaçta faaliyet gösteren Uluslararası kuruluşlar ile işbirliği yapmak.

DÜNYA KİRLETİLEMİYECEK KADAR KÜÇÜK !!!

TEMİZLENEMİYECEK KADAR BÜYÜKTÜR !!!

ÇEVGÖN ÖNCÜLÜĞÜ

Günden güne yitirdiğimiz, üstelik farkında olup da bile kaybettiğimiz doğal güzelliklere yakınmaktan öte birşey yapmadığımız bir gerçek. Temiz ve bakımlı çevre koşullarına, doğanın bize sunduğu nice güzelliklere, hepsinden de öte ilimizde bir ORMANA hasret kaldık.

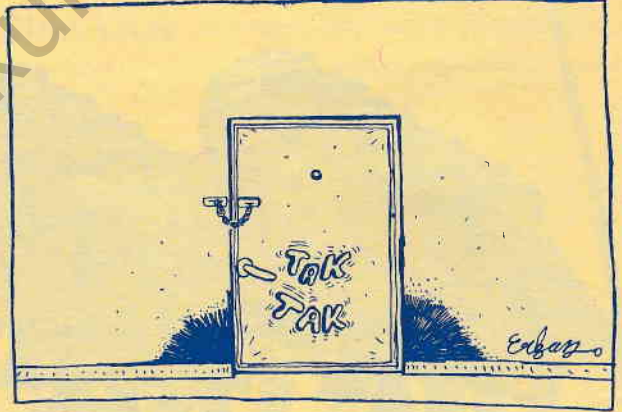
Hem kendimize güzel ve sağlıklı ortamlar sağlayıp hem de bizden sonra gelecek kuşaklara faydalı, kalıcı emanetler bırakmak için Çevre Gönüllüleri Derneği olarak ÇEVGÖN ve

Ağaçlandırma Baş Mühendisliği işbirliği ile Dicle Üniversitesi 70. ve 71. Cumhuriyet Orman sahasına; İl Valisinin eşi Aytül Hatipoğlu ve Yardım Sevenler Derneğinin üyeleri, Rotary Kulübü, N.V.Turkse Shell Çalışanları, TMMOB üyeleri, Dicle Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Öğrencileri, ÇEVGÖN üyeleri ve gönüllü çevrecilerle birlikte çeşit çeşit fidanlar diktik. P.elderika (İran çamı) P.brutia (Kızıl çam) Acer negunda (Akağaç) R.pseudo acacia (Akasya) gibi toplam 5150 adet fidan diktik.

Ağaçlandırma faaliyetlerimize katılan gönüllülere ÇEVGÖN olarak teşekkür ediyoruz. Bundan sonra da hava koşullarının elverdiği ölçüde Mart ayı sonuna kadar her Pazar fidan dikimine devam edilecektir. Ağaçlandırma yapacağımız sahayı ve saatini hafta içinde bildireceğiz ama herkese duyuramayacağımızı dikkate alarak, ağaç dikimine katılmak isteyenlerin derneğimize telefon açarak detaylı bilgi almalarını rica etmekteyiz.

(Tif : 228 35 55)

Yeşil bir çevre, yeşil bir Diyarbakır için !

ORMANLAR YOK OLURSA BİZ DE YOK OLURUZ!

Bizimle ağaç diker misiniz? _____

KAĞIT ÇÖP DEĞİLDİR !!!

Yeniden kullanım ; enerji ihtiyacını nasıl azaltır ?

Hemen hemen tüm maddelerin yeniden kullanımı, aynı hammaddenin doğadan alınmasından daha az enerji gerektirir. Örneğin, kağıdı ağaçtan elde etmek yerine çöpteki kullanılmış kağıttan elde etmek %20-40 oranında enerji tasarrufu sağlar.

Ekonomiye kazandıracığımız doğal kaynakları göz önünde bulundurup ÇEVGÖN olarak ilk hareketimizi 2 ay önce

Diyarbakır'da kullanılmış kağıtları toplamaya başlayarak yaptık. Kasım ayında İl Valisi Sayın Doğan Hatipoğlu'nun destekleriyle daha da yaygınlaştırdık. Kendilerine Çevre konusunda gösterdiği duyarlılık için dernek olarak teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bu projenin sürekli başarısı tabii ki sizlerin katkılarıyla olacaktır. Kullanılmış kağıtları çöpe gitmeden toplayarak bize ulaştırmanız, çölleşmenin eşliğinde olan ülkemizde kağıt için ağaç kesilmemesine ve

kağıt yapımında kullanılan enerji tüketimine engel olabilmemizi sağlayacaktır.

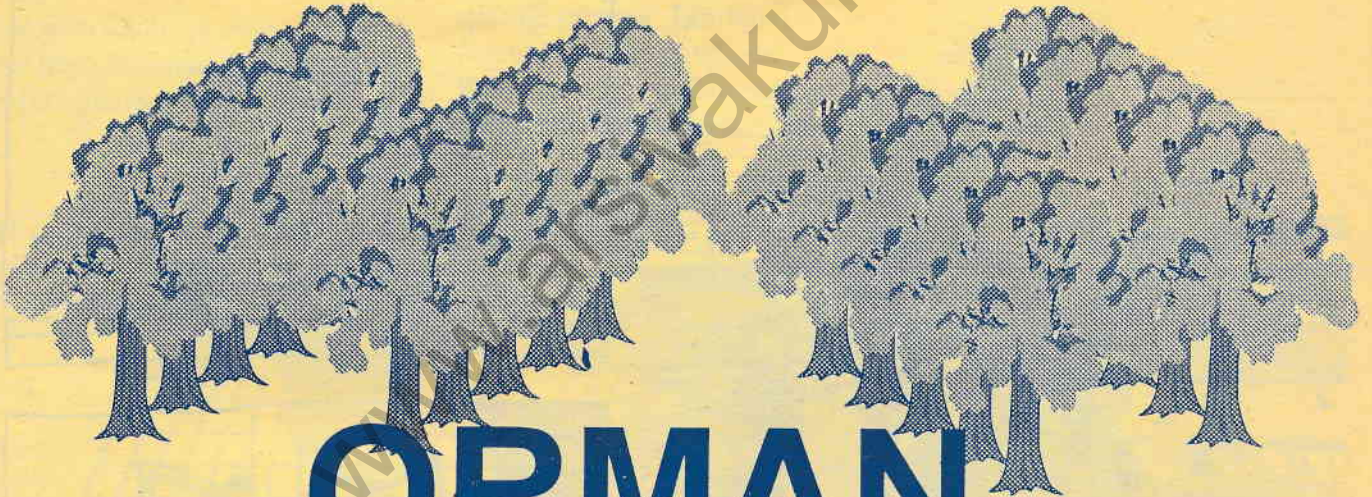
Diyarbakır'da yaşayan her bireyi, çevre için biraz daha duyarlı olmaya davet ederken,

AMBALAJ ÇÖP DEĞİLDİR

diyorduz.

DİYARBAKIR' DA

ORMAN

İSTİYORUZ

!!!

ÇEVGÖN olarak bizler, aşağıda isimleri yazılı firmaları çevreye gösterdikleri duyarlılıktan dolayı kutluyor ve katkılarından dolayı teşekkür ediyoruz.

Derneğimizin ONURSAL üyeleri olarak ilan etmekten mutluluk duyuyoruz.

DİYARBAKIR SHOW RADYO (FM 103)

HES MÜHENDİSLİK

EKİNCİ İNŞAAT

TEKSER İNŞAAT

AGE İNŞAAT

KOÇOĞLU İNŞAAT

ÖZTAŞ İNŞAAT

CEKA İNŞAAT

GREEN HOUSE

GİRAL TURİZM

HASEL BİLGİSAYAR

ARGEN

GAYE TİCARET

FEN BİL DERSANESİ

SÖZ GAZETESİ

DİYARCOM BİLGİSAYAR

ORKİDE MATBAASI

SÖZEL DERSANESİ

SIRDAŞ MUHASEBE

LEVIS

AKŞAM MATBAASI

EGE SERAMİK

KARACADAĞ DERSANESİ

ARÇELİK

GAYE TİCARET

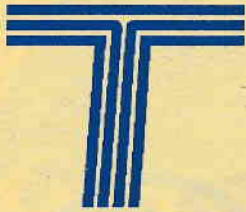

ARÇELİK

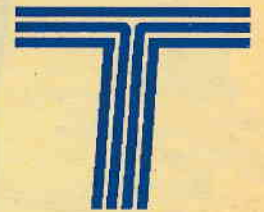
ARÇELİK YETKİLİ SATICISI
Nedim PAMUKÇU

**DIYA BAKIR ÇORAK KALMASIN,
BİR FIDAN DA SİZ DİKİN !..**

Gazi Caddesi No: 25 / DİYARBAKIR
Tel: 221 28 23 - 221 58 58 Fax: 221 58 58

GAYE TİCARET

TOFAŞ YETKİLİ SATICISI
Nedim PAMUKÇU

**DÜNÜN, BUGÜNÜN VE YARININ OTOMOBİLİ
TOFAŞ...**

**HAYALLERİNİZİN HEMEN GERÇEĞE DÖNÜŞMESİNİ
İSTİYORSANIZ BİZİ ARAYIN !**

Atatürk Bulvarı No: 16/C Karşıyaka / İZMİR
Tel: 232 - 367 55 55 - 367 32 32 Fax: 367 32 32

GÖZÜMÜZDEN KAÇMAYANLAR

Ne yaparsak hep birlikte yapacağız. Bu durumda size de bize de düşen bazı görevler olacak. Nedir bu görevler diye sorabilirsiniz...

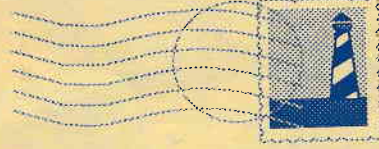
Bizde diyoruz ki siz gördüğünüz güzellikleri, çevrecileri ve aksaklıkları, yanlışlıkları gözünüzden kaçırmadan, en kısa sürede bize yazın.

Yazın ki biz de bunu dergimizde yayımlayalım. Ve dergimizi okuyan ilgililerinde belki gözünden kaçmayabilir. Bize ulaşmak için sadece

ÇEVGÖN P. K. : 202 / DİYARBAKIR

veya 228 35 55

Gözünüzden kaçırmadığımız günler dilerim.

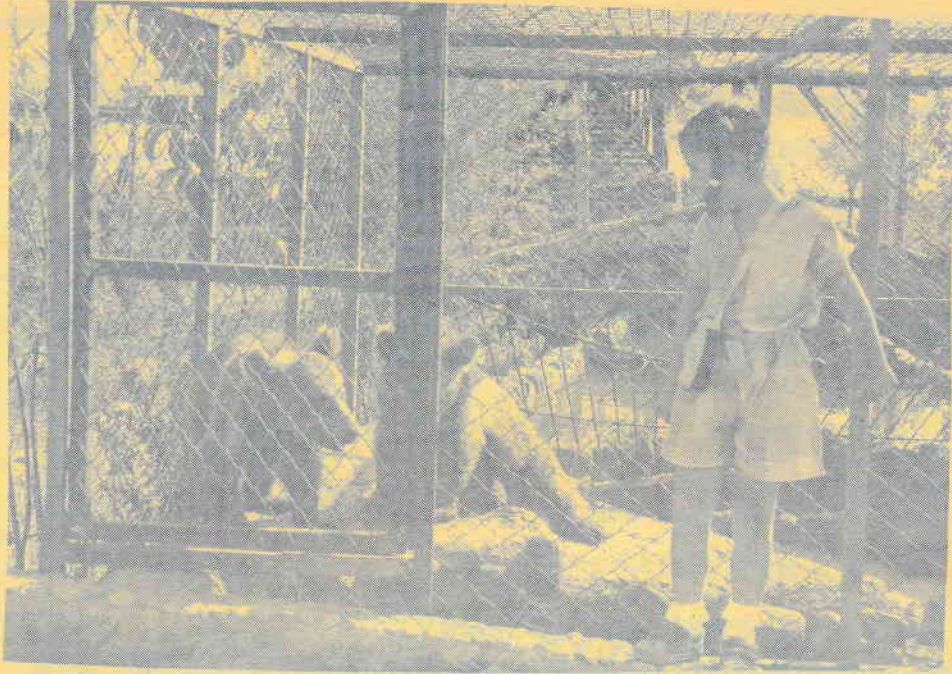
Gözümüzden **K**açmayanlar köşesinde bu ay sizlere ve özellikle çocuklarınıza, ayın Çevrecileri olarak seçtiğimiz Ahmet Dabanoğlu ve Mehmet İpek beylerin, bize kazandırdıkları "Kervansaray Piknik Yeri ve Hayvanat Bahçesini tanıtacağız.

Silvan Yolu 17-18 kilometresinde bulunan piknik yeri ve hayvanat bahçesini ilk kez 11 Eylül 1994 günü hem sahipleri ile tanışmak hem de bu yeri görmek amacıyla ziyaret ettik. Doğa, hayvan ve insanın bütünleştiği bu mekan hepimizi çok etkiledi.

O tarihte henüz işleri bitmemişti ama yaptıkları peyzajın ilginç olması bizlerin beğenisini kazandı. Bahçenin yapımında emeği geçen Ahmet Dabanoğlu ile tanışarak bu bahçenin hikayesini bir de ondan dinledik. Diyarbakır'ı ve doğayı çok seven bu insan hemşehrileri için arazisini bu şekilde

Bizimle ağaç diker misiniz? _____

değerlendirmekten çok mutlu idi. 24 Ekim 1994'te hizmete açılan bu bahçeye havanın güzel olduğu günlerde çocuklarınızla giderek piknik yapabilirsiniz. Böyle bir mekanı bizlere kazandırdıkları için bizler, sizlerin

adına Ahmet Dabanoğlu ve Mehmet Ipek beylere teşekkür ediyoruz. Gelecekte böyle yerlerin ve çevreci insanların daha çok artmasını bekliyoruz.

A yın A nti - Ç evrecileri;

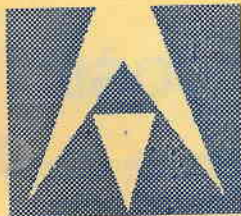
- ! Kış aylarında hava kirliliğinin en büyük sorumluları olan kaçak kömürleri satanları ve alan yöneticileri.
- ! Soluduğumuz kirli havayı biz insanlar için temizleyen ağaçları kesen özel şahıs ve kamu kuruluşlarını.
- ! Egzoz emisyon ayarını yaptırmayarak, çıkardıkları gazlarıyla insanları zehirleyen özel ve kamu araçlarını.
- ! Seçim dönemlerinde, çalışmalarını sırasında şehrin her yerine sorumsuzca afişlerini yapıştırıp kentimizi kirlüten tüm partileri.
- ! Çöplerini poşetlemeden bir kente yakışmayacak bir şekilde sokağa döken tüm bireyleri.
- ! Cadde ve sokaklara tüküren herkesi.
- ! Arabalarından çöp ve izmarit atan tüm şöförleri.
- ! Balkonlarından bulaşık ve çamaşır sularını dışarıya fırlatan tüm ev kadınlarını.

ŞİDDETLE KINIYORUZ.

Kısa vadeli çıkarlar uğruna çevreye verdiğimiz zararların bedelini, bizden sonra gelecek nesillere yani çocuklarımıza ödemeye hiç ama hiç hakkımız yok.

LÜTFEN sevdiklerimize kalacak bu şehri düşünerek ANTI-ÇEVRECİLİKTEN vazgeçelim, Diyarbakır'ı sevelim ve güzelleştirelim. Eğer sizler vazgeçmezseniz bundan sonra ki sayılarımızda üzülerek isimlerinizle sizleri dergimizi okuyan herkese tanıştırmak zorunda kalacağız. Güzel ve Sağlıklı bir Diyarbakır için el ele

Gelecekte de hep birlikte..

H a s e l e

Bilgisayar Mühendislik Danışmanlık Ltd. Şti.

ALİEMİRİ CAD, ORYIL 19 APT, KAT: 1 NO: 3 DİYARBAKIR
TEL: (0-412) 224 67 96 - 224 25 84 FAX: (0-412) 228 54 61

Seçme şansınızı doğru kullanın

T.C. BAŞBAKANLIK

**TOPLU
KONUT**

İDARESİ BAŞKANLIĞI

Doğanın ileri teknoloji ile birleştiği bu site sizler için;

Yaşamınızda olması gereken tüm kolaylıkları sizin için
düşünüp, gerçekleştiriyoruz.

Çocuk Bahçeleri

Spor Alanları

Otoparklar

Sosyal Kültürel Tesisler

Yaya Yolları

Yeşil Alanlar

Toplumsal Misyonu Üstlenen Müşavir Firma

HES Mühendislik Ltd. Şti.

TEKSER

İnş. San. ve Tic. A.Ş.

EKİNCİLER

İnş. ve Tic. Ltd. Şti.

ÖZTAŞ

İnş. ve Tic. A. Ş.

KOÇOĞLU

İnş. San. ve Tic. A.Ş.

AGE

İnş. ve Tic. Ltd. Şti.

CEKA

İnş. ve Tic. A. Ş.